Kaupunginhallitus

Aika	16.11.2026 klo 12:00 - 19:35
Paikka	Sastamalan kaupungintalo, kaupunginhallituksen kokoushuone

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 213	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 214	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 215	Asiantuntijat tässä kokouksessa	6
§ 216	Ajankohtaiset suunnitteluasiat	7
§ 217	Rakennusjärjestyksen uudistaminen; uudelleenkäsittely	8
§ 218	Kaupunginvaltuuston kokouksen 9.11.2026 päätösten täytäntöönpano	33
§ 219	Talouden ja toiminnan neljännesvuosikatsaus 1.1.-30.9.2026	34
§ 220	Hallintokuntien pöytäkirjat	39
§ 221	Ilmoitusasiat	40
§ 222	Talousarvio vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2029	41

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Hakanen Pertti	puheenjohtaja	
	Jokinen Jenni	I varapuheenjohtaja	saapui kokoukseen klo 12.05 § 216 käsittelyn aikana
	Kaaja Kari	II varapuheenjohtaja	
	Iso-Kukkula Mirva	jäsen	saapui kokoukseen klo 12.17 § 216 käsittelyn aikana
	Isotalo Minna	jäsen	
	Mattila Antti-Matti	jäsen	
	Mattila Leena	jäsen	
	Mäkipää Jarkko	jäsen	poistui kokouksesta klo 17.50 § 222 käsittelyn aikana
	Tapio Lauri	varajäsen	poistui kokouksesta klo 19.11 § 222 käsittelyn aikana
	Pelttari Päivi	jäsen	
	Saarela Leena	jäsen	
Poissa	Raunio Pirjo		
	Ollila Anna-Liisa		
	von Nandelstadh Wilhelm		
Muu	Andersson Jari	kvalt puheenjohtaja	poistui kokouksesta klo 13.08 § 217 käsittelyn aikana, saapui kokoukseen klo 15.35 § 222 käsittelyn aikana, poistui kokouksesta klo 17.49 § 222 käsittelyn aikana
	Karisalmi Leevi	kvalt I varapuheenjohtaja	
	Sandroos Aleksi	kvalt II varapuheenjohtaja	saapui kokoukseen klo 15.50 § 222 käsittelyn aikana
	Malmberg Jarkko	kaupunginjohtaja	
	Rautava Tapio	hallintojohtaja	
	Arve-Salonen Katja	henkilöstö- ja lakiasiainjohtaja	
	Jaakkola Markus	talousjohtaja	
	Mattila Ilmari	maankäyttöjohtaja	§ 216-217
	Sinisalo Kirsi	talous- ja hallintopäällikkö	§ 222
	Toukoniemi Kimmo	tekninen johtaja	§ 222

Allekirjoitukset

Ptk tark.

Pertti Hakanen puheenjohtaja	Katja Arve-Salonen pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

213 - 222

Pöytäkirjan tarkastus Sastamala 16.11.2026

Leena Saarela pöytäkirjantarkastaja	Kari Kaaja pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Sastamalan kaupungin tietoverkossa (www.sastamala.fi) 18.11.2026 alkaen sekä Sastamalan kaupungintalossa, hallinto 3.krs, 18.11.2026 kello 9-15

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

KHALL 16.11.2026 § 213

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 147 §, kuntalaki 103 §

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

KHALL 16.11.2026 § 214

Kaupunginhallitus on päättänyt 16.6.2025 § 141, että kaupunginhallituksen kokousten pöytäkirjat tarkastetaan pääsääntöisesti heti kokouksen jälkeen kahden pöytäkirjan-tarkastajan toimesta. Pöytäkirjantarkastajat valitaan aakkosjärjestyksessä.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 159 §

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Leena Saarela ja Jenni Jokinen.

Päätös

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Leena Saarela ja Kari Kaaja.

Asiantuntijat tässä kokouksessa

KHALL 16.11.2026 § 215

Jäsenten ja esittelijän lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen kokouksessa on valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä nuorisovaltuuston edustajalla. Muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta päättää kaupunginhallitus.

Kaupunginhallitus on päättänyt 16.6.2025 § 144, että pysyvä läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen kokouksissa on esittelijän (kaupunginjohtaja) ja pöytäkirjanpitäjän (henkilöstö- ja lakiasiainjohtaja) lisäksi hallintojohtajalla ja talousjohtajalla.

Lisäksi kaupunginhallitus voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 144 §

Valmistelija hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että tässä kokouksessa ovat kaupunginjohtajan, hallintojohtajan, henkilöstö- ja lakiasiainjohtajan ja talousjohtajan lisäksi läsnä seuraavat asiantuntijat:

- maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila § 216-217
- talous- ja hallintopäällikkö Kirsi Sinisalo, § 222
- tekninen johtaja Kimmo Toukoniemi, § 222

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja hallintojohtaja Tapio Rautava, puh. 040 488 0202

Ajankohtaiset suunnitteluasiat

KHALL 16.11.2026 § 216

Ajankohtaisia suunnitteluasioita:

- Tonttien hinnoittelu, maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila
- Henkilöstökatsaus, henkilöstö- ja lakisasianjohtaja Katja Arve-Salonen

Valmistelija hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus käy keskustelun ajankohtaisista suunnitteluasioista.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti. Merkittiin, että tämän asiakohdan käsittely keskeytettiin § 217 käsittelyn ajaksi. § 217 käsittelyn jälkeen kaupunginhallitus jatkoi tämän asian käsittelyä.

Lisätietoja kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg, puh. 040 641 6735

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

Rakennusjärjestyksen uudistaminen; uudelleenkäsittely

YMPLTK 12.11.2024 § 136

Perustelut

Taustaa:

Rakennusjärjestys on rakentamislakia (RakL 751/2023), maankäyttö- ja rakennuslakia (MRL 132/1999), 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölakia, maankäyttö- ja rakennusasetusta (MRA 895/1999) ja kunnan kaavoja täydentävä asiakirja. Sen tehtävänä on antaa paikallisista oloista johtuvia määräyksiä, jotka toimivat suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen ohjeena alueella (RakL 17 §). Rakennusjärjestys osoittaa kaupungin tavoitteet ja vaatimukset rakentamiselle ja antaa muita sääntöjä täydentävää tietoa rakentajille ja suunnittelijoille.

Sastamalan kaupunki on ryhtynyt uudistamaan rakennusjärjestystä. Rakennusjärjestyksen uudistamisen tavoitteena on rakennusjärjestyksen ajantasaistaminen 1.1.2025 voimaantulevan rakentamislain mukaiseksi. Uuden rakentamislain mukaisen rakennusjärjestyksen tulee olla voimassa 1.1.2027 mennessä (RakL 28 §)

Uudella rakennusjärjestyksellä korvataan 1.1.2015 voimaan astunut Sastamalan kaupungin rakennusjärjestys.

Työn tavoitteet

Maankäyttö- ja rakennuslain 14 §:n ja 1.1.2025 voimaan astuvan rakentamislain 17 §:n mukaan kunnassa tulee olla rakennusjärjestys. Rakennusjärjestyksen määräykset voivat olla erilaisia kunnan eri alueilla Rakennusjärjestyksessä annetaan paikallisista oloista johtuvat suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamisen sekä hyvän elinympäristön toteutumisen ja säilyttämisen kannalta tarpeelliset määräykset. Rakennusjärjestyksen määräykset eivät saa olla maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuuttomia (RakL 17.2 §).

Rakennusjärjestyksen määräykset voivat koskea rakennuspaikkaa ja 1.1.2025 voimaan astuvan rakentamislain mukaan myös muita alueita, rakennuksen kokoa ja sen sijoittumista, rakennuksen sopeutumista

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

ympäristöön, rakentamistapaa, istutuksia, aitoja ja muita rakennelmia, rakennetun ympäristön hoitoa, vesihuollon järjestämistä, suunnittelutarvealueen määrittelemistä sekä muita niihin rinnastettavia paikallisia rakentamista koskevia seikkoja (RakL 17.3 §).

Rakennusjärjestyksessä voidaan myös osoittaa suunnittelutarvealueeksi alue, jolla sen sijainnin vuoksi on odotettavissa suunnittelua edellyttävää yhdyskuntakehitystä tai jolla erityisten ympäristöarvojen tai ympäristöhaittojen vuoksi on tarpeen suunnitella maankäyttöä. Rakennusjärjestyksen määräys alueen osoittamisesta suunnittelutarvealueeksi on voimassa enintään 10 vuotta kerrallaan. (MRL 16.3 §, 1.1.2025 lähtien alueidenkäyttölaki)

Lisäksi kunta voi osoittaa rakennusjärjestyksessä ne alueet ja edellytykset, joilla vapaa-ajanasunnon muuttaminen pysyvään asuinkäyttöön ei edellytä poikkeamislupaa eikä suunnittelutarvealuetta koskevien sijoittamisen edellytysten tarkastelua ennen rakentamisluvan myöntämistä (RakL 18 §).

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on kunnan esitys yhteistyöstä osallisille. Se määrittelee rakennusjärjestyksen vaikutusten arvioinnissa noudatettavat osallistumisen ja vuorovaikutuksen periaatteet ja tavat. Rakennusjärjestyksen uusimistyön käynnistymisen merkiksi on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka sisältää alustavat yleistavoitteet. OAS:aa täydennetään ja täsmennetään valmistelutyön kuluessa muun muassa tarkempien tavoitteiden muotouduttua sekä osallistumistapojen kehittyessä.

Osalliset

Rakennusjärjestyksen uusimistyön keskeisiä osallisia ovat Sastamalan asukkaat, maanomistajat, kunnassa työskentelevät ja alueella toimivat yritykset sekä yhdistykset, seurat ja järjestöt. Lisäksi osallisia ovat Sastamalan kaupungin hallintokunnat ja luottamuselimet sekä muut viranomaiset ja yhteistyötahot.

Osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Mielipiteitä voi jättää kirjallisina uudistamistyön eri vaiheissa Sastamalan kaupungin kirjaamoon. Mahdolliset mielipiteet OAS:sta ja rakennusjärjestyksen luonnoksesta sekä muistutukset rakennusjärjestysehdotuksesta tulee toimittaa nähtävillä oloaikana.

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

Rakennusjärjestyksen laadintaprosessi ja laatimisen alustava aikataulu

Aloitus

Rakennusjärjestyksen uudistamistyö on alkanut syyskuussa 2024. Rakennusjärjestystä valmistelee johtava rakennustarkastaja. Sastamalan rakennusvalvonta ja osa seutukunnan rakennusvalvonnoista on järjestäytynyt keskustelemaan yhtenäisistä tulkinnoista. Rakennusjärjestyksen prosessissa huomioidaan hallitusohjelmaan kirjattu rakennusvalvontauudistus ja kirjatut tavoitteet mahdollisimman yhtenäisistä tulkinnoista koko Suomessa. Rakennusvalvontauudistuksen valmistelutyöryhmä on aloittanut toimikautensa 1.10.2024.

Rakennusjärjestyksen uudistamisen vireille tulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ilmoitetaan kuulutuksella kaupungin verkkosivujen virallisella ilmoitustaululla sekä paikallislehdissä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi. Nähtävillä oloaikana on mahdollista esittää mielipiteensä OAS:sta.

Valmisteluvaihe ja luonnoksen laatiminen

Valmisteluvaiheessa tutkitaan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute. Selvitysten ja saadun palautteen pohjalta rakennusjärjestyksen uudistamista valmisteleva johtava rakennustarkastaja laatii rakennusjärjestyksen luonnoksen. Sastamalan kaupungin Ympäristölautakunta päättää luonnoksen asettamisesta nähtäville valmisteluvaiheen kuulemista varten, sekä tarvittavien alustavien lausuntojen pyytämisestä. Rakennusjärjestys luonnos asetetaan nähtäville. Nähtäville asettamisesta kuulutetaan kaupungin verkkosivujen virallisella ilmoitustaululla sekä paikallislehdissä. Nähtävillä oloaikana kunnan jäsenillä ja muilla osallisilla on oikeus esittää mielipiteensä luonnoksesta.

Rakennusjärjestys ehdotus

Luonnoksen ja sen nähtävillä pidon yhteydessä saadun palautteen pohjalta laaditaan ehdotus rakennusjärjestyksen uudistamiseksi. Sastamala kaupungin Ympäristölautakunta päättää ehdotuksen

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

asettamisesta nähtäville kuulemista varten, sekä tarvittavien lausuntojen pyytämisestä.
Ehdotus asetetaan nähtäville 30 päivän ajaksi. Nähtäville asettamisesta kuulutetaan samalla tavalla kuin rakennusjärjestys-luonnoksen nähtävillä olosta. Nähtävillä oloaikana kunnan jäsenillä ja muilla osallisilla on oikeus tehdä muistutus ehdotuksesta.

Ehdotuksesta saatujen palautteiden sekä lausuntojen pohjalta laaditaan tarvittaessa muutosehdotus. Jos muutokset ovat oleellisia, muutettu ehdotus asetetaan uudestaan nähtäville 30 päivän ajaksi ennen lopullista käsittelyä.

Ehdotuksesta saatu palaute käsitellään Sastamalan kaupungin Ypäristölautakunnassa. Ympäristölautakunta esittää rakennusjärjestyksen hyväksymistä kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle.

Hyväksyminen

Rakennusjärjestyksen hyväksyy Sastamalan kaupungin kaupunginvaltuusto. Hyväksymispäätöksestä ilmoitetaan kaupungin verkkosivujen virallisella ilmoitustaululla sekä tarpeen mukaan lehdistössä.

Rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallintotuomioistuimeen noudattaen, mitä muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään kuntalaissa (RakL 21 §).

Voimaantulo

Rakennusjärjestys tulee voimaan, kun hyväksymispäätös on saanut lainvoiman (RakL 23 §).

Rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevassa päätöksessä voidaan määrätä päätös täytäntöönpantavaksi ennen kuin se on saanut lainvoiman. (RakL 24 §). Tavoitteena on uudistetun rakennusjärjestyksen valmistuminen 1.7.2025 mennessä.

PALAUTE JA LISÄTIEDOT

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

Palaute osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Osallisilla on mahdollisuus kommentoida tätä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Palautetta OAS:sta voi antaa 12.11.2024 – 1.7.2025 (Rakennusjärjestyksen voimaantuloon asti) välisenä aikana. Mielipiteet ja muistutukset rakennusjärjestysluonnoksesta ja -ehdotuksesta voi tehdä niiden nähtävillä oloaikana.
Palautteet OAS:sta sekä rakennusjärjestyksen uudistamisesta tulee osoittaa Sastamalan kaupungin kirjaamoon: sastamala@sastamala.fi
Palautteessa tulee olla viite: Rakennusjärjestys 2025

Valmisteluvastuu ja lisätiedot: johtava rakennustarkastaja Pauli Mikkola, pauli.mikkola@sastamala.fi

Valmistelija Rakennustarkastaja Pauli Mikkola

Esittelijä Maankäyttöjohtaja

Päätösehdotus: Ympäristölautakunta päättää
1. aloittaa rakennusjärjestyksen uudistustyön
2. hyväksyä liitteenä olevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

YMPLTK 13.05.2025 § 52

Uusi rakentamislaki on tullut voimaan 1.1.2025. Uudistuvan lainsäädännön myötä uudistuvat myös kuntien rakennusjärjestykset. Sastamalan Ympäristölautakunta on 12.11.2024 § 136 mukaisesti päättänyt aloittaa rakennusjärjestyksen uudistustyön ja hyväksynyt siihen liittyvän osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

Sastamalan kaupungin rakennusvalvonnassa on valmisteltu rakennusjärjestyksen luonnos. Rakennusjärjestysluonnoksen pohjateksti noudattaa kuntaliiton laatimaa rakennusjärjestysmallia. Luonnoksessa on otettu huomioon Sastamalan ominaispiirteet sekä laajat, arvokkaat maisema-alueet ja rakennetun kulttuuriympäristön alueet. Valmistelussa on tehty alueellista yhteistyötä Punkalitumen, Hämeenkyrön, Ikaalisten ja Parkanon rakennusvalvontojen kanssa.

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

Rakentamislain tavoitteiden mukaisesti myös rakennusjärjestyksessä lähtökohtaisesti nostetaan lupakynnystä aiemmasta. Rakentamislain tuomana muutoksena voimassa olevaan rakennusjärjestykseen on, että luettelo luvanvaraisista hankkeista poistuu ja rakennusjärjestyksessä on lueteltu ne hankkeet, jotka vapautetaan luvantarpeesta.

Muutosten myötä rakentajalle tulee aiempaa enemmän vastuuta asemakaavan ja rakentamismääräysten noudattamisesta, rakennusten sijainnista tontilla sekä esimerkiksi naapureiden huomioimisesta.

Rakennusjärjestyksessä voidaan antaa paikallisista oloista johtuvia rakentamista, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamista sekä hyvän elinympäristön toteutumista ja säilyttämistä koskevia määräyksiä, jotka eivät muuta, mitä säädetään uuden rakennuskohteen luvanvaraisuudesta. Rakennusjärjestyksen määräykset eivät saa olla kiinteistönomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuuttomia.

Rakennusjärjestyksen määräykset voivat koskea rakentamisen sekä korjaus- ja muutostöiden osalta rakennuspaikkaa ja muita alueita, rakennuksen kokoa ja sen sijoittamista, sivuasunnon sijoittamista rakennuspaikalle, rakennuksen sopeuttamista ympäristöön, rakentamistapaa, istutuksia, aitoja ja muita rakennuskohteita, rakennuskohteiden paloturvallisuuteen liittyvää etäisyyttä naapurin rajasta, rakennetun ympäristön hoitoa, vesihuollon järjestämistä sekä paikallista rakentamista koskevia seikkoja.

Rakennusjärjestyksessä olevaa määräystä ei saa soveltaa, jos yleis- tai asemakaavassa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa julkaistussa määräyksessä asiasta toisin määrätään.

Ympäristölautakunta päättää asettaa edellä selostetun Sastamalan kaupungin rakennusjärjestysluonnoksen julkisesti nähtäville ja pyytää siitä tarvittavat lausunnot. Luonnoksen valmistumisesta kuulutetaan paikallisissa lehdissä ja kaupungin nettisivuilla.
Rakennusjärjestysluonnos on nähtävillä 30 päivän ajan kaupungin ilmoitustaululla ja kaupungin internet.sivuilla, jonka aikana luonnoksesta voi lausua.

Valmistelija johtava rakennustarkastaja Pauli Mikkola

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

Esittelijä Johtava rakennustarkastaja

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää asettaa Sastamalan kaupungin rakennusjärjestysluonnoksen julkisesti nähtäville ja pyytää tarvittavat lausunnot 2. Luonnoksen valmistumisesta kuulutetaan paikallisissa lehdissä ja kunnan nettisivuilla. 3. Rakennusjärjestysluonnos on nähtävillä 30 päivän ajan kaupungin ilmoitustaululla ja kaupungin nettisivuilla, jonka aikana luonnoksesta voi lausua.

Päätös Ympäristölautakunta käsitteli luonnoksen ja hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

YMPLTK 17.02.2026 § 20

Rakennusjärjestyksen luonnos oli nähtävillä 28.5.-30.6.2025 välisen ajan. Kesälomien vuoksi osalle lausunnon antajille myönnettiin lisäaikaa 20.8.2025. Rakennusjärjestyksen luonnoksesta annettiin määräaikaan mennessä 9 lausuntoa ja 4 mielipidettä.

Lausunnoista ja mielipiteistä laadittiin kooste ja rakennusvalvonnan antamat vastineet. Lausuntoja käsiteltiin ympäristölautakunnan kokouksissa. Johtava rakennustarkastaja on myös ollut esittelemässä rakennusjärjestyksen luonnosta poliittisissa ryhmissä.

Rakennusjärjestyksestä on laadittu ehdotus, jossa on huomioitu lausunnoissa saatu palaute sekä tehty muita tarkennuksia. Lausuntopalautteen perusteella on muun muassa tehty tarkentavia määräyksiä rakennuspaikalle asetettavista vaatimuksista, rakennusoikeudesta kaava-alueella, ranta-alueella ja kaava-alueen ulkopuolella. Ranta-alueilla on rakentamisen korkeusasemaa päivitetty tulviin varautumisen vuoksi.

Luvanvaraisuudesta vapautetut uudisrakentamiskohteet ja näitä koskevat määräykset on huomioitu. Lisäksi rakennusjärjestykseen on liitetty arvoalueiden liitekarttoja.

Rakentamislain 19 §:n mukaan kunnan on asetettava ehdotus rakennusjärjestykseksi julkisesti nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. Kunnan jäsenillä ja osallisilla on oikeus tehdä muistutus rakennusjärjestysehdotuksesta. Muistutus on toimitettava kunnalle ennen ehdotuksen nähtävänä oloajan päättymistä. Ehdotuksesta

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

rakennusjärjestykseksi on pyydettävä lausunto lupa- ja valvontavirastolta-, elinvoimakeskukselta-, maakunnan liitolta ja kunnalta, jonka alueiden käyttöön tai rakentamiseen rakennusjärjestys voi vaikuttaa. Lausunnonantajille ja muistutuksen tehneille on annettava vastauksena kunnan perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen.

Toimivallan peruste RakL 17 §, maankäyttö- ja rakennusasetus 6 §

Valmistelija johtava rakennustarkastaja Pauli Mikkola

Esittelijä Maankäyttöjohtaja

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että se

1. Hyväksyy rakennusjärjestyksen ehdotuksen liitemateriaaleineen

2. Asettaa rakennusjärjestysehdotuksen julkisesti nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi

3. Pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot

Keskustelun aikana Markku Pärssinen esitti että kohdan 22.4. rakennuksen katolle sijoitettava paneelikenttä tai aurinkokeräimet vapautettaisiin luvanvaraisuudesta. Salme Kuukka kannatti esitystä. Puheenjohtaja antoi äänestysehdotuksen, että Markku Pärssisen esitystä kannattavat sanovat ei, ja pohjaehdotusta kannattavat sanovat jaa.

Äänestyksessä Markku Pärssisen ehdotus EI, sai 3 ääntä: Markku Pärssinen, Marika Helenius sekä Salme Kuukka ja pohjaehdotus JAA, 5 ääntä: Pentti Jarkko, Marko Naskali, Sami Pajunoja, Leena Palomäki sekä Kaisa Ylimäki.

Ympäristölautakunta päätti jättää asiakohdan 22.4. rakennusjärjestykseen.

Keskustelun aikana Markku Pärssinen ehdotti asiakohdan 22.10 Etälantalat, lietesäiliöt ja laakasiilot jättämistä pois. Esitys ei saanut

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

kannatusta. Merkittiin pöytäkirjaan, että Markku Pärssinen jätti eriävän mielipiteen:
” Etelälantaloilta eikä -lietesäiliöiltä tule edellytää rakentamislupaa. Asia on hoidettavissa rakennusjärjestyksessä ohjauksella seuraavasti: Etälantalan tai -lietesäiliön rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota, niin ihmisten, kuin eläintenkin, turvallisuuteen tarvittavilla suojalaitteilla. Vähimmäisetäisyys naapuritontin rajaan voi olla vähintään 100 metriä, kun rajan tuntumassa on asutusta, päiväkoti, koulu tai muita häiriölle alttiita kohteita.”

Päätös Ympäristölautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että se
1. Hyväksyy kokouksessa päivitetyn rakennusjärjestyksen ehdotuksen liitemateriaaleineen
2. Asettaa rakennusjärjestysehdotuksen julkisesti nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi
3. Pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

Lisätietoja johtava rakennustarkastaja Pauli Mikkola 040 6657 982

YMPLTK 26.05.2026 § 53

Rakennusjärjestysehdotuksen nähtäville asettamisesta päätettiin kaupunginhallituksen päätöksellä 2.3.2026 § 43. Ehdotusversio asetettiin julkisesti nähtäville 30 päiväksi 5.3.2026 – 7.4.2026. Saapuneiden viranomais ja kansalaisten lausuntojen perusteella on tehty tarpeellisiksi katsotut muutokset ja selvennykset rakennusjärjestykseen.
Rakennusjärjestystä ei ole tarpeen asettaa uudelleen ehdotuksena nähtäville, koska siihen ei ole tehty olennaisia muutoksia nähtävillä olon jälkeen (RakL 19 §).

Toimivallan peruste RakL 17 §, maankäyttö- ja rakennusasetus 6 §

Valmistelija johtava rakennustarkastaja Pauli Mikkola

Esittelijä Maankäyttöjohtaja

Päätösehdotus Ympäristölupalautakunta päättää hyväksyä osaltaan liitteen mukaisen ehdotuksen Sastamalan kaupungin

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

rakennusjärjestykseksi, ja esittää sen edelleen hyväksyttäväksi kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustolle.

Päätös

Keskustelun aikana Markku Pärssinen teki muutosesityksen koskien siilojen ja varastointisäiliöiden luvanvaraisuutta. Luvanvaraisuudesta vapautetaan asemakaava-alueen ulkopuolella maatilan tilakeskuksen alueelle olemassa olevaan toimintaan tai vastaavaan liiketoimintaan liittyvä siilo ja varastointisäiliö, kun siilon tai varastointisäiliön kokonaiskorkeus on alle 20 metriä ja tilavuus alle 500 m3. Muualle kuin olemassa olevaan toimintaan tai tilakeskukseen liittyvä yli 12 metriä korkea tai yli 120 m³ siilo tai säiliö on luvanvarainen. Esitystä ei kannatettu. Markku Pärssinen jätti asiasta eriävän mielipiteen, esimerkiksi naapurikaupungissa on käytössä esitykseni mukainen rakennusjärjestysmääräys.

Keskustelun aikana Markku Pärssinen teki muutosesityksen Marika Heleniuksen kannattamana koskien aurinkosähköjärjestelmiä: Aurinkoenergiajärjestelmän tulee sopeutua kiinteistöön siten, ettei se heikennä taajamakuvaa tai kulttuuriympäristön arvoja. Paneelin pinta ei saa aiheuttaa ympäristöön häiritseviä heijasteita. Luvanvaraisuudesta vapautetaan rakennukseen sijoitettava paneelikenttä tai aurinkokeräimet, kun niiden koko asemakaava- ja rantakaava-alueella on alle 150 m2 ja kaava-alueen ulkopuolella 400 m2 sekä kaava-alueen ulkopuolella maahan sijoitettava aurinkopaneelikenttä alle 200 m2.

. Puheenjohtaja antoi äänestysehdotuksen, että Markku Pärssisen esitystä kannattavat sanovat EI ja pohjaehdotusta kannattavat sanovat JAA. Äänestyksessä Markku Pärssisen ehdotus EI, sai 3 ääntä: Markku Pärssinen, Marika Helenius ja Salme Kuukka ja pohjaehdotus JAA 6 ääntä: Pentti Jarkko, Marko Naskali, Sami Pajunoja, Leena Palomäki Kaisa Ylimäki sekä Petri Jokiranta.

Ympäristölautakunta päätti hyväksyä osaltaan liitteen mukaisen kokouksessa päivitetyn ehdotuksen Sastamalan kaupungin rakennusjärjestykseksi, ja esittää sen edelleen hyväksyttäväksi kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustolle

Lisätietoja johtaja rakennustarkastaja Pauli Mikkola 040 6657 982

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

Liitteenä on ehdotus uudeksi rakennusjärjestykseksi.

Oheismateriaalina seuraa rakennusjärjestyksen ehdotusvaiheen palautteet.

Rakennusjärjestys tulee voimaan hyväksymispäätöksen saatua lainvoiman erillisen kuulutuksen mukaisesti.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 24 § 2 momentti 1 kohta

Valmistelija johtava rakennustarkastaja Pauli Mikkola, hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen mukaisen ehdotuksen Sastamalan kaupungin rakennusjärjestykseksi.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle kaupunginhallituksen elokuun kokoukseen.

Lisätietoja johtava rakennustarkastaja Pauli Mikkola, puh. 040 665 7982

KHALL 21.09.2026 § 164

Liitteenä on ehdotus uudeksi rakennusjärjestykseksi. Rakennusjärjestyksehdotuksen luonnosta käsiteltiin 7.9.2026 pidetyssä valtuustoseminaarissa, jonka jälkeen rakennusjärjestys-ehdotusta on tarkistettu seminaarissa käydyn keskustelun perusteella seuraavasti:

<u>Luku 5 § 23:</u>

- kohta 4 (Aurinkosähköjärjestelmät):
  Rakennukseen sijoitettavat järjestelmät

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

Asuinrakennukseen sijoitettava aurinkoenergiajärjestelmä ei edellytä rakentamislupaa. Muihin rakennuksiin sijoitettava aurinkoenergiajärjestelmä edellyttää rakentamisluvan, jos aurinkopaneelien koko ylittää 400 m^2.

Maahan sijoitettavat järjestelmät
Pinta-alaltaan yli 250 m^2:n ylittävästä, maahan sijoitettavasta paneelikentästä on oltava yhteydessä rakennusvalvontaan ennen hankkeeseen ryhtymistä. Tässä yhteydessä arvioidaan rakentamisluvan tarve.

- kohta 10 (Lantalat, lietesäiliöt ja laakasiilot):
  Luvanvaraisuudesta on vapautettu asemakaava-alueen ulkopuolella maatilan tilakeskuksen alueelle sijoittuva kattamaton lantala, lietesäiliö ja laakasiilo.
  Tilakeskuksen ulkopuolelle sijoittuva etälietesäiliö edellyttää rakentamisluvan tarpeen arviointia. Tällaisen säiliön luvanvaraisuus ratkaistaan rakentamislain 42 § 2 momentissa säädettyjen edellytysten perusteella.

- kohta 11 (Siilot ja varastointisäiliöt):
  Luvanvaraisuudesta on vapautettu asemakaava-alueen ulkopuolella maatilan tilakeskuksen alueelle sijoittuva siilo ja tai varastointisäiliö, kun siilo tai varastointisäiliö sijoittuu viljakuivurin yhteyteen, on valmisrakenteinen viljalle tarkoitettu, ja on enintään kuivurin korkuinen. Muissa tilanteissa siilo tai varastointisäiliö edellyttää rakentamislupaa.

- kohta 12 (Liikuteltavat laitteet):
  Saunalautat ja muut vastaavat kelluvat rakennelmat
  Saunalautan tai muun vastaavan kelluvan, liikuteltavan rakennelman paikallaan pitäminen voidaan katsoa rakentamislain 42 §:n 2 momentissa tarkoitetuksi vähäiseksi rakentamiseksi, joka ei edellytä rakentamislupaa, kun:

  1. lautan kokonaisala on alle 30 m² ja se on yksikerroksinen;
  2. lautan korkeus vedenpinnasta on enintään 3,5 metriä;
  3. lautta sijoittuu olemassa olevan asuin- tai vapaa-ajan rakennuspaikan edustalle ja sen käyttö liittyy kyseisen rakennuspaikan tavanomaiseen virkistyskäyttöön;

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

4. lautan sijoittamisesta ei aiheudu vähäistä suurempaa haittaa maisemalle, luonnonarvoille, naapureille, vesiliikenteelle tai vesistön muulle käytölle;
5. rakennelma sopeutuu väritykseltään, materiaaleiltaan ja kooltaan rantamaisemaan.
6. Saunalautan jätevesien käsittelyyn liittyy ympäristönsuojelulaki ja haja-asutusalueiden jätevesiasetukset. Jätevesien osalta on huomioitava, että vesistöön ei saa johtaa jätevesiä, edes pieniä määriä ja käymäläjätteet on kerättävä erikseen esim. septitankkiin.

- kohta 13 (Energiavarastokontti ja muuntamo): Luvanvaraisuudesta on vapautettu alle 30m2 suuruinen energiakontti vain silloin kun kyse on kiinteistön omaa energiankäyttöä palvelevasta pienestä järjestelmästä.

  Muiden energiavarastojen luvanvaraisuus arvioidaan rakentamislain 42 §:n mukaisesti huomioiden erityisesti hankkeen koko, energiasisältö, paloturvallisuus sekä vaikutukset ympäröivien alueiden käyttöön.

  Energiavarastokontin ja muuntamon tulee sopeutua kaupunki kuvaan ja ympäristöön.

  Energiavarastokonttia ei saa sijoittaa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille ja rakennetun kulttuuriympäristön alueille.

  Edellä todetusta poiketen energiavarastokontti voidaan sijoittaa olemassa olevan maatilan talouskeskuksen yhteyteen, jos toimenpide ei vaaranna alueen maisema-arvoja.

  Muualle kuin valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille ja rakennetun kulttuuriympäristön alueille sijoittuva energiavarastokontti on sijoitettava uusiutuvan energiatuotannon tai teollisen toiminnan läheisyyteen.

Maisematyölupa

Maisematyöluvan tarpeesta säädetään alueidenkäyttölain 128 §:ssä. Rakennusjärjestys ei laajenna eikä rajoita laissa säädettyä

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

maisematyöluvan tarvetta. Rakennusjärjestysehdotukseen on lisätty maisematyölupaa koskeva määräys, jolla täsmennetään maisematyölupaan liittyviä paikallisia menettelyjä seuraavasti:

Maisematyölupa tarvitaan maisemaa muuttavaan maanrakennustyöhön (esim. kaivaminen, täyttäminen, louhinta sekä maa-ainesvallien ja penkereiden rakentaminen), puiden vähäistä suurempaan kaatamiseen ja muihin näihin verrattaviin toimenpiteisiin asemakaava-alueilla sekä ranta-asemakaava-alueilla ja oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueilla, jos ranta-asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa niin määrätään.

Maisematyöluvasta on vapautettu:

- yleis- tai asemakaavan toteuttamiseksi tarpeellisten töiden suorittaminen (esim. kunnallistekniset työt)
- myönnetyn rakentamisluvan mukaisten maisemaa muuttavien töiden suorittaminen rakentamisen edellyttämisessä laajuudessa
- vaikutuksiltaan vähäiset toimenpiteet (esim. vähäinen puiden kaato)
- rakentamishanketta valmistelevat välttämättömät toimenpiteet, jotka liittyvät lainvoimaisen kaavan toteuttamiseen
- toimenpiteet, jotka perustuvat liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain mukaiseen hyväksyttyyn tiesuunnitelmaan tai ratalain mukaiseen hyväksyttyyn ratasuunnitelmaan
- pilaantumattomien luonnonmaa- ja kiviainesten alle yhden vuoden pituinen varastointi, jos kertaluontoisesti varastoitavan maa-aineksen määrä on vähäinen ja sen jatkokäytölle on suunnitelma.

Puhtaiden maa- ja kiviainesten välivarastointi edellyttää maisematyölupaa, jos

- toiminnalla on huomattavia maisemaa muuttavia vaikutuksia
- varastointi on pitkäaikaista (yli vuoden kestävää)
- ainesten määrää ei voida pitää vähäisenä.

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

Ympäristölupaviranomaiselta on ennen varastoinnin alkua selvitettävä toiminnan ympäristöluvan tarve.
Maisemallisesti arvokkailla alueilla tulee lupapäätöksessä arvioida vaikutukset maisema-arvoihin.

Taksat ja maksut

Rakennusjärjestysehdotuksen lisäksi rakennusvalvonnan taksa -asiakirjaan merkitään selvennyksenä, että rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä perittävät maksut määräytyvät hakemuksen vireilletulohetkellä voimassa olevan rakennusvalvontataksan mukaisesti. Rakentamista koskevat lupapäätökset ratkaistaan päätöksentekohetkellä voimassa olevien säädösten mukaisesti, ellei laissa tai asetuksessa toisin määrätä.

Oheismateriaalina seuraa rakennusjärjestyksen ehdotusvaiheen palaute- ja vastineraportti.

Rakentamislain 19 §:n mukaan rakennusjärjestystä ei ole tarpeen asettaa uudelleen ehdotuksena nähtäville, koska siihen ei ole tehty olennaisia muutoksia nähtävillä olon jälkeen.

Rakentamislain 23 §:n mukaan rakennusjärjestys tulee voimaan, kun hyväksymispäätös on saanut lainvoiman. Voimaantulosta on tiedotettava noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään.

Rakentamislain 24 §:n mukaan rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevassa päätöksessä voidaan määrätä päätös täytäntöön pantavaksi ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 24 § 1 kohta

Valmistelija johtava rakennustarkastaja Pauli Mikkola, maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila, hallintojohtaja Tapio Rautava, henkilöstö- ja lakiasiainjohtaja Katja Arve-Salonen

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen mukaisen ehdotuksen Sastamalan

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

kaupungin rakennusjärjestykseksi ja määrää rakentamislain 24 §:n mukaisesti rakennusjärjestyksen täytäntöön pantavaksi 5.10.2026 lukien, ellei mahdollisesta muutoksenhausta muuta aiheudu.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja johtava rakennustarkastaja Pauli Mikkola, puh. 040 665 7982

KVALT 28.09.2026 § 43

Liitteenä on ehdotus uudeksi rakennusjärjestykseksi ja oheismateriaalina rakennusjärjestyksen ehdotusvaiheen palautteet.

Toimivallan peruste Hallintosäntö 24 § 1 kohta

Esittelijä Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen mukaisen ehdotuksen Sastamalan kaupungin rakennusjärjestykseksi ja määrää rakentamislain 24 §:n mukaisesti rakennusjärjestyksen täytäntöön pantavaksi 5.10.2026 lukien, ellei mahdollisesta muutoksenhausta muuta aiheudu.

Päätös

Keskustelun kuluessa valtuutettu, ympäristölautakunnan puheenjohtaja Pentti Jarkko ehdotti, että asia palautetaan ympäristölautakunnan käsiteltäväksi. Perusteluina, että rakennusjärjestykseen on tehty paljon viime hetken muutoksia, joita ei ole erikseen perusteltu tai tehty vaikutusanalyysia. Lisäksi saatujen palautteiden ja lausuntojen huomioiminen tulee tarkistaa. Valtuutettu Sami Pajunoja kannatti valtuutettu Jarkkon esitystä.

Koska oli tehty kannatettu ehdotus asian palauttamiseksi valmisteluun, puheenjohtaja kehotti rajoittamaan tulevat puheenvuorot koskemaan vain tätä ehdotusta.

Keskustelun jatkuessa valtuutettu Lauri Tapio kannatti valtuutettu Jarkkon ehdotusta asian palauttamiseksi valmisteluun. Valtuutettu, kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pertti Hakanen ehdotti, että asia

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

käsitellään tässä kokouksessa. Perusteluina, että asiaa on valmisteltu pitkään, aiheesta on pidetty valtuustoseminaari ja siitä on ollut mahdollisuus toimittaa etukäteen kirjallisia kysymyksiä. Valtuutetut Eveliina Asikainen, Antti-Matti Mattila ja Aleksi Sandroos kannattivat valtuutettu Hakasen ehdotusta.

Puheenjohtaja päätti ehdotusta asian palauttamisesta koskevan keskustelun ja teki äänestysehdotuksen, jonka kaupunginvaltuusto yksimielisesti hyväksyi.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä ehdotus asian käsittelemisestä tässä kokouksessa sai 21 ääntä ja valtuutettu Jarkkon asian palauttamisehdotus 22 ääntä. Puheenjohtaja totesi kaupunginvaltuuston päättäneen äänestyksen jälkeen äänin 21-22 hyväksyä Pentti Jarkkon ehdotuksen asian palauttamisesta valmisteluun kaupunginvaltuuston päätökseksi tässä asiassa. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

YMPLTK 08.10.2026 § 91

Ympäristölautakunta ottaa uudelleen käsittelyyn päätöksen rakentamisjärjestyksen hyväksymisestä. Syynä valtuuston päätös palauttaa asia lautakunnan käsiteltäväksi.

Rakennusjärjestyksen määräyksiä on arvioitu uudelleen viranhaltijavalmistelussa.

Toimivallan peruste RakL 17 §, maankäyttö- ja rakennusasetus 6 §

Valmistelija johtava rakennustarkastaja Pauli Mikkola

Esittelijä Maankäyttöjohtaja

Päätösehdotus Päätösehdotus annetaan kokouksessa.

Päätösesitys Maankäyttöjohtajan kokouksessa antama päätösehdotus:
Ympltk päättää hyväksyä rakennusjärjestyksen (kohta 4, Aurinkosähköjärjestelmät) alkuperäisen ehdotuksen mukaisesti sillä muutoksella että luvanvaraisuudesta on vapautettu kaava-alueen ulkopuolella katolle tai rakennuspaikan yhteyteen sijoitettava

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

paneelikenttä tai aurinkokeräimet, kun niiden kokonaispinta-ala on alle 230 m^2. Markku Pärssinen teki muutosesityksen: ympltk päättää hyväksyä kaupuginhallituksen 21.9.2026 päätöksen: asuinrakennukseen sijoitettava aurinkoenergiajärjestelmä ei edellytä rakentamislupaa. Muihin rakennuksiin sijoitettava aurinkoenergiajärjestelmä edellyttää rakentamisluvan, jos aurinkopaneelien koko ylittää 400 m^2.
Salme Kuukka kannatti esitystä.

Puheenjohtaja antoi äänestysehdotuksen, että viranhaltijoiden esitystä kannattavat sanovat EI ja hallituksen esitystä kannattavat sanovat JAA. Äänestyksessä viranhaltijoiden ehdotus EI, sai 5 ääntä: Marko Naskali, Sami Pajunoja, Leena Palomäki Kaisa Ylimäki sekä Petri Jokiranta ja hallituksen esitys JAA, sai 4 ääntä: Markku Pärssinen, Marika Helenius, Salme Kuukka ja Pentti Jarkko.

Äänestyksen jälkeen johtava rakennustarkastaja esitteli paikallaolijoille muut liitteen mukaiset alkuperäiset ehdotukset sekä hallituksen ehdotukset.

Keskustelun kuluessa Markku Pärssinen ehdotti että asia palautetaan valmisteluun. Lautakunta kannatti esitystä yksimielisesti.

Päätös Ympäristölautakunta päätti palauttaa asian valmisteluun.

Merkittiin, että lautakunta piti 10 minuutin neuvottelutauon ennen äänestystä.

Merkittiin, että Marika Helenius saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 17:19.

Lisätietoja johtava rakennustarkastaja Pauli Mikkola 040 6657 982

YMPLTK 10.11.2026 § 109

Ympäristölautakunta ottaa uudelleen käsittelyyn päätöksen rakentamisjärjestyksen hyväksymisestä. Ympäristölautakunta palautti asian valmisteluun edellisessä kokouksessaan.

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

Rakennusjärjestyksen määräyksiä on arvioitu uudelleen viranhaltijavalmistelun perusteella seuraavasti:

Luku 5, 22 §

22.4 (Aurinkosähköjärjestelmät)

Yleismääräykset

Aurinkosähköjärjestelmät tulee sopeutua rakennukseen siten, ettei se heikennä taajamakuvaa tai kulttuuriympäristön arvoja. Paneelin pinta ei saa aiheuttaa ympäristöön häiritseviä heijasteita. Suojeltuun rakennukseen kohdistuva hanke tarvitsee Pirkanmaan maakuntamuseon lausunnon.

Luvanvaraisuudesta on vapautettu katolle tai rakennuspaikan yhteyteen sijoitettava paneelikenttä tai aurinkokeräimet, kun niiden kokonaistehomäärä on enintään 50 kW (50 kWp). Maahan sijoitettavasta paneelikentästä on oltava yhteydessä rakennusvalvontaan ennen hankkeeseen ryhtymistä.

22.10(Lantalat, lietesäiliöt ja laakasiilot)

Luvanvaraisuudesta on vapautettu asemakaava-alueen ulkopuolella maatilan tilakeskuksen alueelle sijoittuva kattamaton lantala, lietesäiliö ja laakasiilo.

Tilakeskuksen ulkopuolelle sijoittuva etälietesäiliö edellyttää rakentamisluvan tarpeen arviointia. Tallaisen säiliön luvanvaraisuus ratkaistaan rakentamislain 42 § 2 momentissa säädettyjen edellytysten perusteella.

22.11 (Siilot ja varastointisäiliöt):

Luvanvaraisuudesta on vapautettu asemakaava-alueen ulkopuolella maatilan tilakeskuksen alueelle sijoittuva siilo ja varastointisäiliö, kun siilon tai varastointisäiliön kokonaiskorkeus on enintään 12 metriä.

22.12 (Liikuteltavat laitteet):

Luvanvaraisuudesta on vapautettu olemassa olevalle rakennuspaikalle sijoitettavan tavanomaista retkeilyä palvelevan liikuteltavan laitteen kuten asuntovaunun paikallaan pysyttäminen.

Saunalautta tai muu vastaava kelluva, liikuteltava laite ei edellytä rakentamislupaa, mikäli sitä käytetään pääasiallisesti aktiiviseen vesiliikenteeseen. Mikäli kelluvaa rakennelmaa pidetään pääosan ajasta paikallaan samassa kohteessa (esim. ankkuroituna rantaan,

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

poijuun tai laituriin) tai sen pääasiallinen käyttötarkoitus on kiinteä saunomistoiminta, se rinnastetaan rakennelmaan ja sen luvanvaraisuus ratkaistaan tosiasiallisen käytön perusteella oikeuskäytännön mukaisesti.
Ko. laitteiden jätevesien käsittelyyn liittyy ympäristönsuojelulaki ja haja-asutusalueiden jätevesiasetukset. Jätevesien osalta on huomioitava, että vesistöön ei saa johtaa jätevesiä, edes pieniä määriä kuten pesuvedet ja käymäläjätteet on kerättävä erikseen esim. septitankkiin.

22.13 (Energiavarastokontti ja muuntamo):

Luvanvaraisuudesta on vapautettu alle 30m2 suuruinen energiakontti vain silloin kun kyse on kiinteistön omaa energiankäyttöä palvelevasta pienestä järjestelmästä.
Muiden energiavarastojen luvanvaraisuus arvioidaan rakentamislain 42 §:n mukaisesti huomioiden erityisesti hankkeen koko, energiasisältö, paloturvallisuus sekä vaikutukset ympäröivien alueiden käyttöön.
Energiavarastokontin ja muuntamon tulee sopeutua kaupunki kuvaan ja ympäristöön.
Energiavarastokonttia ei saa sijoittaa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille ja rakennetun kulttuuriympäristön alueille.
Edellä todetusta poiketen energiavarastokontti voidaan sijoittaa olemassa olevan maatilan talouskeskuksen yhteyteen, jos toimenpide ei vaaranna alueen maisema-arvoja.
Muualle kuin valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaille maisema-alueille ja rakennetun kulttuuriympäristön alueille sijoittuva energiavarastokontti on sijoitettava uusiutuvan energiatuotannon tai teollisen toiminnan läheisyyteen.

Lisätään uusi määräys kohtaan 5 Luku rakentamisen luvanvaraisuus; kohta 9 Maisematyölupa

Maisematyöluvan tarpeesta säädetään rakentamislain 53 §:ssä. Rakennusjärjestys ei laajenna eikä supista laissa säädettyä maisematyöluvan tarvetta. Maisematyölupa tarvitaan maisemaa muuttavaan maanrakennustyöhön (esim. kaivaminen, täyttäminen, louhinta sekä maa-ainesvallien ja penkereiden rakentaminen), puiden vähäistä suurempaan kaatamiseen ja muihin näihin verrattaviin toimenpiteisiin asemakaava-alueilla sekä ranta-

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

asemakaava-alueilla, jos ranta-asemakaavassa niin määrätään ja yleiskaavan alueilla, jos yleiskaavassa niin määrätään.
(Tarkemmat tulkintaohjeet maisematyöluvan tarpeesta ja hakemisesta löytyvät rakennusvalvonnan verkkosivuilta kohdasta Rakentamisen luvat ja luvanvaraisuus).

Taksat ja maksut

Rakennusjärjestyksen muutosehdotusten lisäksi rakennusvalvonnan taksa-asiakirjaan merkitään selvennyksenä, että rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä perittävät maksut määräytyvät hakemuksen vireilletulohetkellä voimassa olevan rakennusvalvontataksan mukaisesti. Rakentamista koskevat lupapäätökset ratkaistaan päätöksentekohetkellä voimassa olevien säädösten mukaisesti, ellei laissa tai asetuksessa toisin määrätä.

Toimivallan peruste RakL § 17, maankäyttö- ja rakennusasetus § 6

Valmistelija johtava rakennustarkastaja Pauli Mikkola

Esittelijä Maankäyttöjohtaja

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää hyväksyä edellä selostusosasta ilmenevät muutokset Sastamalan kaupungin rakennusjärjestysehdotukseen, ja esittää ehdotuksen edelleen kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi. Koska vireillä olevat rakentamislain muutokset ja säädöshankkeet vaikuttavat suoraan rakennusjärjestykseen, ympäristölautakunta päättää järjestää rakennusjärjestykselle välitarkastelun keväällä 2029.

Päätös Hyväksyttiin äänestysten jälkeen. Keskustelun aluksi puheenjohtaja ehdotti, että rakennusjärjestysehdotukseen selostusosassa esitetyt muutokset käsitellään kohta kohdalta erikseen. Tämän ympäristölautakunta yksimielisesti hyväksyi. Keskustelun kuluessa varapuheenjohtaja Markku Pärssinen ehdotti jäsen Marika Heleniuksen kannattamana, että kohta 22.4 (Aurinkosähköjärjestelmät) muutetaan kappaleen kaksi osalta seuraavasti, kuten kaupunginhallituksen valtuustolle 28.9.2026 tekemässä esityksessä: ”Rakennukseen sijoitettavat järjestelmät:

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

asuinrakennukseen sijoitettava aurinkoenergiajärjestelmä ei edellytä rakentamislupaa. Muihin rakennuksiin sijoitettava aurinkoenergiajärjestelmä edellyttää rakentamisluvan, jos aurinkopaneelien koko ylittää 400 m2. Maahan sijoitettavat järjestelmät: pinta-alaltaan yli 250 m2:n ylittävästä, maahan sijoitettavasta paneelikentästä on oltava yhteydessä rakennusvalvontaan ennen hankkeeseen ryhtymistä. Tässä yhteydessä arvioidaan rakentamisluvan tarve.” Kun kaikki tätä asiakohtaa koskevat pyydetyt puheenvuorot oli käytetty, puheenjohtaja päätti keskustelun. Kun oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja teki äänestysehdotuksen, jonka ympäristölautakunta yksimielisesti hyväksyi: pohjaehdotusta kannattavat sanovat ”JAA”, ja varapuheenjohtaja Pärssisen ehdotusta kannattavat sanovat ”EI”. Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä pohjaehdotus sai kuusi (6) ”JAA” ääntä (Jokiranta, Naskali, Pajunoja, Palomäki, Ylimäki ja Jarkko) ja jäsen Pärssisen ehdotus kolme (3) ”EI” ääntä (Pärssinen, Helenius ja Kuukka). Puheenjohtaja totesi ympäristölautakunnan päättäneen äänestyksen jälkeen äänin 6 - 3 hyväksyä pohjaehdotuksen tässä asiakohdassa ympäristölautakunnan päätökseksi asiassa. Varapuheenjohtaja Pärssinen jätti päätökseen eriävän mielipiteen, jonka perustelut ovat pöytäkirjan liitteenä. Keskustelun jatkuessa varapuheenjohtaja Markku Pärssinen ehdotti jäsen Marika Heleniuksen kannattamana, että kohta 22.11 (Siilot ja varastointisäiliöt) muutetaan seuraavasti, kuten kaupunginhallituksen valtuustolle 28.9.2026 tekemässä esityksessä: ”Luvanvaraisuudesta on vapautettu asemakaava-alueen ulkopuolella maatilan tilakeskuksen alueelle sijoittuva siilo tai varastointisäiliö, kun siilo tai varastointisäiliö sijoittuu viljakuivurin yhteyteen, on valmisrakenteinen viljalle tarkoitettu, ja on enintään kuivurin korkuinen. Muissa tilanteissa siilo tai varastointisäiliö edellyttää rakentamislupaa.” Kun kaikki tätä asiakohtaa koskevat pyydetyt puheenvuorot oli käytetty, puheenjohtaja päätti keskustelun. Kun oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja teki äänestysehdotuksen, jonka ympäristölautakunta yksimielisesti hyväksyi: pohjaehdotusta kannattavat sanovat ”JAA”, ja varapuheenjohtaja Pärssisen ehdotusta kannattavat sanovat ”EI”. Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä pohjaehdotus sai kuusi (6) ”JAA” ääntä (Jokiranta, Naskali, Pajunoja, Palomäki, Ylimäki ja Jarkko) ja jäsen Pärssisen ehdotus kolme (3) ”EI” ääntä (Pärssinen, Helenius ja Kuukka). Puheenjohtaja totesi ympäristölautakunnan

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

päättäneen äänestyksen jälkeen äänin 6 - 3 hyväksyä pohjaehdotuksen tässä asiakohdassa ympäristölautakunnan päätökseksi asiassa. Varapuheenjohtaja Pärssinen jätti päätökseen eriävän mielipiteen, jonka perustelut ovat pöytäkirjan liitteenä. Maankäyttöjohtaja muutti päätösehdotustaan rakennusjärjestyksen välitarkastelun osalta seuraavasti: "ympäristölautakunta päättää järjestää rakennusjärjestykselle välitarkastelun viimeistään syksyllä 2028." Lisäksi selostusosan kohdan 22.13 (Energiavarastokontti ja muuntamo) viimeiseen kappaleeseen lisätään sana "luvitetun" uusiutuvan energiatuotannon tai teollisen toiminnan läheisyyteen. Nämä muutosehdotukset ympäristölautakunta yksimielisesti hyväksyi. Kun kaikki rakennusjärjestysehdotukseen selostusosassa esitetyt muutosehdotukset olivat tulleet käsitellyiksi, puheenjohtaja totesi rakennusjärjestysehdotuksesta tulleen ympäristölautakunnan päätös maankäyttöjohtajan muutetun päätösehdotuksen mukaisesti.

Lisätietoja

johtava rakennustarkastaja Pauli Mikkola puh. 040 6657 982, sähköposti etunimi.sukunimi@sastamala.fi

KHALL 16.11.2026 § 217
727/10.03.00.00/2024

Liitteenä oleva rakennusjärjestysehdotus on tarkistettu ympäristölautakunnan päätösten mukaisesti.

Rakentamislain 23 §:n mukaan rakennusjärjestys tulee voimaan, kun hyväksymispäätös on saanut lainvoiman. Voimaantulosta on tiedotettava noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään.

Rakentamislain 24 §:n mukaan rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevassa päätöksessä voidaan määrätä päätös täytäntöön pantavaksi ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 24 § 1 kohta

Valmistelija

johtava rakennustarkastaja Pauli Mikkola, maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila, hallintojohtaja Tapio Rautava, henkilöstö- ja lakiasiainjohtaja Katja Arve-Salonen

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen mukaisen ehdotuksen Sastamalan kaupungin rakennusjärjestykseksi ja määrää rakentamislain 24 §:n mukaisesti rakennusjärjestyksen täytäntöön pantavaksi 1.1.2027 lukien, ellei mahdollisesta muutoksenhausta muuta aiheudu.

Päätös

Keskustelun aluksi puheenjohtaja ehdotti, että rakennusjärjestysehdotuksen muutoskohdat käsitellään kohta kohdalta erikseen. Tämän kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi. Keskustelun jatkuessa jäsen Antti-Matti Mattila ehdotti II varapuheenjohtaja Kaajan kannattamana, että kohdassa 22.4.1. Aurinkosähköjärjestelmät, luvanvaraisuudesta on vapautettu katolle tai rakennuspaikan yhteyteen sijoitettava paneelikenttä tai aurinkokeräimet, kun niiden pinta-ala alittaa 350 m2. Kun kaikki tätä asiakohtaa koskevat pyydetyt puheenvuorot oli käytetty, puheenjohtaja päätti keskustelun. Kun oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja teki äänestysehdotuksen, jonka kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi. Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä pohjaehdotus sai neljä (4) ääntä (Jokinen, Isotalo, Mäkipää ja Saarela) ja jäsen Antti-Matti Mattilan ehdotus seitsemän (7) ääntä (Kaaja, Iso-Kukkula, Mattila Antti-Matti, Mattila Leena, Tapio, Pelttari ja Hakanen). Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen päättäneen äänestyksen jälkeen äänin 4 - 7 hyväksyä jäsen Antti-Matti Mattilan ehdotuksen tässä asiakohdassa kaupunginhallituksen päätökseksi asiassa.

Keskustelun jatkuessa jäsen Antti-Matti Mattila ehdotti jäsen Leena Mattilan kannattamana, että kohdassa 22.11 Siilot ja varastointisäiliöt, luvanvaraisuudesta on vapautettu pohjaehdotuksen lisäksi kuivurin yhteydessä sijaitseva siilo ja varastointisäiliö, joka on enintään kuivurin korkuinen. Kun kaikki tätä asiakohtaa koskevat pyydetyt puheenvuorot oli käytetty, puheenjohtaja päätti keskustelun. Kun oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja teki äänestysehdotuksen, jonka kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi. Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä pohjaehdotus sai

Ympäristölautakunta	§ 136	12.11.2024
Ympäristölautakunta	§ 52	13.05.2025
Ympäristölautakunta	§ 20	17.02.2026
Ympäristölautakunta	§ 53	26.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 114	08.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	21.09.2026
Kaupunginvaltuusto	§ 43	28.09.2026
Ympäristölautakunta	§ 91	08.10.2026
Ympäristölautakunta	§ 109	10.11.2026
Kaupunginhallitus	§ 217	16.11.2026

neljä (4) ääntä (Jokinen, Isotalo, Mäkipää ja Saarela) ja jäsen Antti-Matti Mattilan ehdotus seitsemän (7) ääntä (Kaaja, Iso-Kukkula, Mattila Antti-Matti, Mattila Leena, Tapio, Pelttari ja Hakanen). Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen päättäneen äänestyksen jälkeen äänin 4 - 7 hyväksyä jäsen Antti-Matti Mattilan ehdotuksen tässä asiakohdassa kaupunginhallituksen päätökseksi asiassa.

Keskustelun kuluessa kaupunginjohtaja täydensi päätösehdotustaan seuraavalla lisäyksellä: Rakennusjärjestykselle suoritetaan välitarkastelu ja vaikutusten arviointi viimeistään syksyllä 2028.

Kun kaikki muutosehdotukset olivat tulleet käsittelyiksi, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen päättäneen hyväksyä äänestyksen jälkeen rakennusjärjestysehdotuksen jäsen Antti-Matti Mattilan muutosehdotusten ja kaupunginjohtajan täydennetyn päätösehdotuksen mukaisena.

Merkittiin, että kaupunginhallitus piti tauon klo 13.55 - 14.12 ja että maankäyttöjohtaja Ilmari Mattila poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Lisätietoja johtava rakennustarkastaja Pauli Mikkola, puh. 040 6657 982

Liitteet

Liite 1 Rakennusjärjestys KH 16.11.2026

Oheismateriaali

Liite 1. Suunnittelutarvealueet 2026
Liite 2. Pohjavesialueet 2026
Liite3 Rakennettu Kulttuuriympäristö
Liite 4 Arvokkaat maisema alueet
Rakennusjärjestys esitys 10.11.-26
Eriävän mielipiteen perustelut, Pärssinen

Kaupunginvaltuuston kokouksen 9.11.2026 päätösten täytäntöönpano

KHALL 16.11.2026 § 218

Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Jos kaupunginhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen, kaupunginhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.

Päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

Toimivallan peruste Kuntalaki 39 §, 96 §, 143 §

Valmistelija hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää tarkastaa kaupunginvaltuuston kokouksessa 9.11.2026 tehtyjen päätösten lainmukaisuuden ja lainmukaisiksi todettuina päättää hyväksyä päätökset täytäntöön pantavaksi.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja hallintojohtaja Tapio Rautava, puh. 040 488 0202

.

Talouden ja toiminnan neljännesvuosikatsaus 1.1.-30.9.2026

KHALL 16.11.2026 § 219
345/02.02.02/2026

Kaupunginhallituksen 22.12.2025 (§ 289) hyväksymän vuoden 2026 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan kaupunginhallitukselle sekä valtuustolle raportoidaan taloudesta ja toiminnasta neljännesvuosittain. Syyskuun neljännesvuosiraportti laaditaan kevennetyllä sisällöllä pääpainona talouden toteutuma ja koko vuotta koskeva ennuste.

Kaupungin kokonaistalouden hallinta edellyttää, että toimielimet suunnittelevat toimintansa niin, että toimialalle valtuuston osoittamat tuloarviot toteutuvat ja määrärahat riittävät. vuoden 2026 talousarvion täytäntöönpano ohjeen mukaan talousarvion poikkeamiin toimialojen on reagoitava välittömästi. Sitovuustaso käyttötalousosassa valtuustoon nähden on ulkoisten ja sisäisten toimintatuottojen ja -kulujen erotus (toimintakate) toimialoittain sekä toimialan valtuustotason sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2026.

Vuoden 2026 talousarviokirjassa (s. 28) on määritelty erikseen sitoviksi eriksi maanmyyntivoitot (300 000 euroa), puun myyntitulot (260 000 euroa) sekä lomituspalveluiden toimintayksikölle nettomäärärahaksi 0 euroa. Tuloslaskelmaosassa sitoviksi on määritelty rahoitustuottojen ja -kulujen erotus (netto), verotulot, valtionosuudet sekä satunnaiset tuotot ja kulut.

Rahoitusosassa sitovia eriä ovat antolainasaamisten lisäys ja vähennys, pitkäaikaisten lainojen lisäys ja vähennys sekä lyhytaikaisten lainojen muutokset. Investointiosassa sitovia eriä ovat investoinnit (netto) toimialoittain. Tilakeskuksen investointeja seurataan erikseen teknisen toimen toimialan sisällä. Myös Vesi -liikelaitoksella on erillinen investointimäärärahansa. Tilakeskuksen investointeihin kohdentuvan lainamäärän nettomuutos on myös määritelty erikseen sitovaksi eräksi. Talousarvion sitovuustasot on esitetty vuoden 2026 talousarviokirjassa (s. 28–29).

Talouden ja toiminnan neljännesvuosikatsauksissa ilmoitetaan olennaiset toiminnan ja talouden tapahtumat, jotka heijastuvat erityisesti talouteen. Toimialan syyskuun neljännesvuosikatsaus sisältää:

• toimialan katsauksen vastuualueittain raportointijaksolle
• toimialan talouden jaksotetut toteumatiedot ja koko vuoden ennusteen käyttötalouden ja investointien osalta

• toimialan keskeiset tekijät, mitkä vaikuttivat ajanjakson tuottojen ja kulujen määrään sekä ennakoidut talousarviopoikkeamat
• toimialan mahdollisen määrärahamuutosesityksen perusteluineen

Talouden toteutuminen tuloslaskelman mukaan

Toimintatuotot

Käyttötalouden ulkoiset toimintatuotot toteutuivat 1–9/2026 kokonaisuudessaan 74,6 %:n tasolla vuoden 2026 muutettuun talousarvioon nähden ollen yhteensä noin 22,8 milj. euroa. Myyntituotot ja maksutuotot ovat toteutuneet MTA2026:n mukaisina (toteuma-% molemmissa noin 75). Myyntituottoja kertyi noin 17,8 milj. euroa ja maksutuottoja noin 2,1 milj. euroa. Tukien ja avustusten toteuma-% on 45 ja muiden toimintatuottojen 86 % muutetusta talousarviosta. Tukia ja avustuksia kertyi noin 0,5 milj. euroa ja muita toimintatuottoja noin 2,4 milj. euroa. Toimintatuottoja on kertynyt noin 2,4 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Tulojen vähennys selittyy muihin toimintatuottoihin sisältyvien vuokratuottojen noin 2,9 milj. euron vähennyksellä johtuen sote-kiinteistöjen yhtiöittämisestä.

Valmistus omaan käyttöön -oikaisuerän mukaisia tuottoja on kertynyt noin 0,2 milj. euroa (toteuma-% 51).

Toimintakulut

Käyttötalouden ulkoiset toimintakulut toteutuivat 1–9/2026 noin 71,7 %:sti ollen yhteensä noin -67,7 milj. euroa. Henkilöstökuluja kertyi ajanjaksolla -39,1 milj. euroa (74,6 % MTA:sta). Henkilöstökulut kasvoivat noin 1,6 milj. eurolla (+4,4 %) edellisvuodesta.

Palvelujen ostojen toteuma oli -17,7 milj. euroa (toteuma-% 67,3), aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden -4,3 milj. euroa (70,6 %) ja avustusten -4,8 milj. euroa (68,2 %). Muiden toimintakulujen toteuma oli -1,7 miljoonaa euroa (70 %). Muutettu talousarvio alittuu näin ollen kaikkien toimintakulujen tiliryhmien osalta 1–9/2026.

Toimintakate

Toimintatuottojen ja -kulujen erotus eli toimintakatteen toteuma oli -44,6 milj. euroa (70,4 % muutetusta talousarviosta). Toimintakate toteutui noin 2,9 milj. euroa budjetoitua paremmin ajalla 1–9/2026. Toimintakate kuitenkin heikkeni edellisvuodesta noin 3,8 milj. euroa (+9,4 %).

Tulorahoitus

Verotulojen toteutumaprosentti 1–9/2026 on 75,6 % koko vuoden muutetusta talousarviosta. Verotuloja kertyi kaikkiaan noin 42 milj. euroa. Kunnan tuloveron toteuma on 75,1 % (n. 32,3 milj. euroa) ja yhteisöverotuoton 81,6 % (n. 4,6 milj. euroa). Kunnallis- ja yhteisöverotuotot ovat yhteensä toteutuneet siis positiivisesti talousarvioon nähden. 1–10/2026 kunnallisveroa on tilitetty +6,6 % ja yhteisöveroa +15 % enemmän kuin edellisvuonna vastaavana ajankohtana. Kiinteistöveroa kaupungille on tilitetty 1–9/2026 noin 5 milj. euroa, mikä on 73,8 % muutetusta talousarviosta. Kiinteistöveron tilitykset 1–10/2026 ovat olleet -6,3 % edellisvuotta pienemmät.

Muutetussa talousarviossa 2026 verotuloja on budjetoitu kokonaisuudessaan noin 2,8 milj. euroa (5,2 %) enemmän verrattuna vuoden 2025 verotulojen toteumaan. 1–9/2026 verotilitykset ovat noin 2,3 milj. euroa edellisvuotta suuremmat. Valtionosuuksia kertyi 1–9/2026 noin 12 milj. euroa (toteuma-% 74,9).

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottoja ja -kuluja kertyi yhteensä nettona -0,4 milj. euroa toteuma-%:n ollessa 61. Lainojen korkokuluja kertyi noin -0,8 milj. euroa (73 %) ja rahoitustuottoja yhteensä noin 0,4 milj. euroa.

Vuosikate ja poistot

Vuosikatteen toteuma on 1–9/2026 peräti 118 % muutetusta talousarviosta ollen noin 9 milj. euroa. Koko vuoden vuosikatteeksi on arvioitu muutetussa talousarviossa 2026 noin 7,6 milj. euroa. Poistot ovat toteutuneet noin 72,5 %:sti ollen yhteensä noin -6,9 milj. euroa. Vuosikate riitti näin ollen kattamaan poistot ja huomioiden satunnaisiin eriin sote-kiinteistöjen yhtiöittämisestä kirjattu myyntivoitto (noin 4 milj. euroa), tilikauden tulokseksi muodostuu 1–9/2026 noin 6,2 milj. euroa. Koska tilinpäätössiirtoja (poistoeron vähennys) ei ole 1–9/2026 kirjattu, ajanjaksoin ylijäämäksi muodostuu tilikauden tulosta vastaava 6,2 milj. euroa. Ilman satunnaisiin tuottoihin kirjattua noin 4 milj. euron myyntivoittoa tilikauden tulos olisi noin 2,1 milj. euroa 1–9/2026.

Vuoden 2026 tulosennuste

Alkuperäisen talousarvion 2026 mukainen tilikauden tulos koko vuodelle oli noin -2,4 milj. euroa. Vuoden aikana on tehty vuosikatetta parantavia talousarviomuutoksia noin 0,6 milj. euron

edestä, joten muutetun talousarvion mukainen tilikauden tulos on noin -1,8 milj. euroa (ilman 4 milj. euron satunnaista tuottoa). Vuoden 2026 tilikauden tuloksen ennustetaan toteutuvan muutettua talousarviota parempana ja olevan noin -0,2 milj. euroa miinuksella (ilman satunnaisia tuottoja). Satunnaisen tuoton sisältävä ennuste tilikauden tulokseksi vuodelle 2026 on noin 3,9 milj. euroa.

Rahoitusasema ja investoinnit

1–9/2026 aikana uusia lainoja ei ole nostettu. Pitkäaikaisia lainoja on lyhennetty 7,9 milj. eurolla. Lisäksi sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen yhteydessä siirtyneisiin kiinteistöihin liittyen siirrettiin kaksi lainaa Sastamalan Vuokrataloille, yhteensä noin 1,5 milj. euroa sekä kirjattiin osa apporttisiirrosta yhtiön velaksi kaupungille, 3,1 milj. euroa. Kaupungin lainamäärä syyskuun lopussa oli noin 49,1 milj. euroa, mikä on noin 2 100 euroa/asukas (TP2025: 2 436). Maksuvalmius säilyi hyvällä tasolla alkuvuonna. Investointimenot (netto) olivat noin -4,9 milj. euroa ajanjaksolla 1–9/2026, mikä vastaa 62 % muutetun talousarvion nettoinvestoinneista.

Käyttösuunnitelman muutosesitykset:

Konserni- ja elinvoimapalvelut:

Konserni- ja elinvoimapalveluiden osalta esitetään kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi seuraavat käyttösuunnitelman määrärahasiirrot:

- muutos konsernipalveluihin siten, että tuloarviota vähennetään 110 000 euroa (joukkoliikenteen valtionavustus) ja menoarviota vähennetään vastaavasti 110 000 euroa (vähennys joukkoliikenteestä 60 000 euroa ja siirto 50 000 euroa elinkeinopalveluihin)

- lisäys elinkeinopalveluihin 50 000 euroa (johtuen kaupungin osallistumisesta asuntomessuihin)

- muutos työllisyyspalveluissa seuraavasti. Arvioidaan palkkatukien osalta jäävän määrärahaa käyttämättä 893 400 euroa. Tästä sopimuskuntien osuus on 615 000 euroa ja Sastamalan 278 400 euroa. Sastamalan osalta palkkatuista säästyväksi arvioitu määräraha siirretään kattamaan työttömyysetuuksien arvioidun ylityksen katteeksi. Sopimuskuntien palkkatukien määrärahojen säästö vähentää vastaavasti toimintatuottoja kuntalaskutustulon osalta. Käyttösuunnitelmaan tehdään muutos 615 000 euroa tulon vähennykseksi ja vastaavasti menon vähennykseksi.

- kaupungin yhteisiin eriin sitovana eränä arvioitujen maanmyyntivoittojen arvioidaan toteutuvan talousarviota heikompana, miltä osin tuloarviota esitetään vähennettäväksi 200 000 euroa. Toisaalta kotoutumisen laskennalliset korvaukset ovat toteutuneet arvioitua paremmin, joiden tuloarvioita voidaan korottaa 150 000 eurolla. Yhteisten erien toimintakulut ovat toteutumassa arvioitua pienempänä, joten menoarviosta esitetään vähennettäväksi 100 000 euroa

Kaupungin talouden ja toiminnan neljännesvuosikatsaus 1.1.-30.9.2026 sekä konserni- ja elinvoimapalveluiden vastuualueiden katsaus ovat liitteinä.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 75-77 §, talousarvion 2026 täytäntöönpano-ohjeet

Valmistelija talousjohtaja Markus Jaakkola

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä konserni- ja elinvoimapalvelujen toimialan vastuualuekohtaisen neljännesvuosikatsauksen 1.1.-30.9.2026 tiedoksi,

2. hyväksyä alaistensa vastuualueiden väliset määrärahasiirrot, ja

3. merkitä koko kaupungin neljännesvuosikatsauksen 1.1.-30.9.2026 tiedoksi ja saattaa sen edelleen tiedoksi kaupunginvaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja talousjohtaja Markus Jaakkola, puh. 040 078 8820

Liitteet

Liite 2 Neljännesvuosiraportti, syyskuu 2026
Liite 3 Konserni- ja elinvoimapalveluiden vastuualueet Q3 2026

Hallintokuntien pöytäkirjat

KHALL 16.11.2026 § 220

Kaupunginhallitukselle on toimitettu seuraavat hallintokuntien pöytäkirjat:

- ympäristöterveydenhuollon jaosto 3.11.2026
- ympäristölautakunta 10.11.2026

viranhaltijapäätökset:

- ei tiedoksi saatettavia viranhaltijapäätöksiä.

Kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginjohtaja voivat ottaa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on kuntalain nojalla siirretty kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen tai kaupunginhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen. Kaupunginhallituksen alaisia viranomaisia ovat valtuustoa lukuun ottamatta kunnan muut toimielimet sekä yksittäiset viranhaltijat, joilla on oikeus tehdä hallintopäätöksiä.

Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita, eikä yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita.

Otto-oikeuden käyttämisestä on kuntalain 92 §:n ohella määräyksiä kaupungin hallintosäännön 39-42 §:issä.

Toimivallan peruste Kuntalaki 92 §, hallintosääntö 39-42 §

Valmistelija hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä pöytäkirjat tiedoksi saaduksi ja toteaa, ettei niissä ole kaupunginhallituksen käsiteltäväksi siirrettäviä asioita.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja hallintojohtaja Tapio Rautava, puh. 040 488 0202

Ilmoitusasiat

KHALL 16.11.2026 § 221

1. Kuntayhtymien esityslistat ja pöytäkirjat:
- SASKY koulutuskuntayhtymän tarkastuslautakunnan kokouksen 5.11.2026 pöytäkirja
- SASKY koulutuskuntayhtymän yhtymäkokouksen 19.11.2026 esityslista
- Pirkanmaan liiton maakuntahallituksen kokouksen 16.11.2026 esityslista.

2. Pirkanmaan hyvinvointialueen
- aluevaltuuston kokouksen 2.11.2026 pöytäkirja
- aluehallituksen kokouksen 9.11.2026 esityslista.

3. Vammaisneuvoston kokouksen 3.11.2026 pöytäkirja

Valmistelija hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupungihallitus päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi saaduksi.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin, että kaupunginhallitus piti kokoustauon klo 15.20 - 15.30.

Lisätietoja hallintojohtaja Tapio Rautava, puh. 040 488 0202

Talousarvio vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2029

KHALL 16.11.2026 § 222
464/02.02.00/2026

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kaupunginhallitus päätti 7.9.2026 talousarviokehyksestä vuodelle 2027. Konserni- ja elinvoimapalveluiden toimintakate alittaa kehyksen noin 0,1 milj. eurolla ja teknisen toimen toimintakate on annetun kehyksen mukainen. Sivistystoimen toimintakatteen ylitys on noin -0,9 milj. euroa ja vesi -liikelaitoksen alitus noin -0,1 milj. euroa (toimintakate positiivinen).

Sastamalassa taloussuunnitelma laaditaan kolmivuotisena vuosille 2027–2029. Talousarvion tavoitteet perustuvat valtuuston 23.2.2026 (§ 4) hyväksymään strategiaan, hyvinvointisuunnitelmaan (20.4.2026 § 14) ja elinvoimaohjelmaan (20.4.2026 § 15). Vuoden 2027 talousarvio on toimialoittain nettositova. Investointimäärärahat sitovat toimialatasolla. Poikkeuksena on Tilakeskus, jolla on oma sitova investointimäärärahansa.

Sastamalan Vesi liikelaitoksen talousarvioesitys yhdistetään kaupungin tulos- ja rahoituslaskelmiin. Liikelaitoksen talousarviosta

päättää liikelaitoksen johtokunta valtuuston asettamien sitovien erien ja kehystavoitteiden mukaisesti.

KEVA tiedotti 14.10.2026, että KEVA:n hallitus esittää KEVA:n valtuutetuille tasausmaksun merkittävää alentamista vuodelle 2027. Sastamalan kaupungin osalta tasausmaksun alentamisen vaikutus on noin 0,5 milj. euroa vuodelle 2027 ja tämä on otettu huomioon kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä. Kaupunginjohtajan talousarvioesitys ei sisällä sivistyslautakunnan esittämää lisäystä perhepäivähoitoon.

Toimintatuotot ja -kulut

Toimintatuottoja ennakoidaan kertyvän 43,5 milj. euroa ja toimintakuluja -108,5 milj. euroa. Talousarvion käyttötalouden nettomenot ovat -64,6 milj. euroa ja kasvavat noin -1,3 milj. euroa (+2,1 %) vuoden 2026 muutetusta talousarviosta. Vertailukelpoinen nettomenojen kasvu on kuitenkin maltillisempi +1 %, koska Sylvään liikuntahallin valmistuminen ja käyttöönotto lisää perusopetuksen vuokrakustannuksia 0,7 milj. eurolla ja siten koko kaupungin toimintakatetta. Henkilöstömenot kasvavat vuonna 2027 noin 0,4 milj. euroa (+ 0,8 %) MTA2026 nähden, mitä voidaan pitää hyvin maltillisena tasona huomioiden kunta-alan palkkaratkaisun vaikutus (+3,85 % vs. TA2026).

Verotulot ja valtionosuudet

Kaupungin verotulojen on arvioitu olevan noin 57 milj. euroa ja kasvavan noin 1,4 milj. eurolla (+2,6 %) vuoden 2026 ennusteesta, vaikka sekä tulovero- että kiinteistöveroprosentit pidetään vuoden 2026 tasolla. Verotuloarviot pohjautuvat Kuntaliiton julkaiseman veroennustekehikon tietoihin sekä kaupungin omaan arvioon.

Valtionosuuksien on arvioitu olevan vuonna 2026 noin 14 milj. euroa ja laskevan vuodesta 2026 lähes 2 milj. eurolla (-12,3 %). Määräaikaiset sote-takaisinperinnät (noin 1 milj. euroa), kehysriihessä päätetty ylimääräinen 2 %-yksikön leikkaus (noin 0,3 milj. euroa) sekä 2,8 %-yksikön indeksijarru (noin 0,4 milj. euroa) rasittavat kuntien taloutta. Lisäksi verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen määrä (kaupunki saajana) pienenee Sastamalan osalta noin 0,5 milj. eurolla vuodesta 2026. Vaikean työllisyystilanteen vuoksi kuntien valtionosuuksista vähennettävän perustoimeentulotuen kustannukset (kuntien osuus 50 %) kasvavat Sastamalassa noin 0,3 milj. eurolla. OKM:n (opetus- ja kulttuuritoimen) valtionosuutta pienentää erityisesti valmistavan opetuksen ja yleisesti lapsimäärän väheneminen.

Valtionosuusarvio vuodelle 2027 pohjautuu valtiovarainministeriön (VM) ja Kuntaliiton ennakollisiin valtionosuuslaskelmiin sekä kaupungin omaan arvioon muun muassa valmistavan opetuksen ja

lukio-opetuksen määristä (OKM:n valtionosuus). Taloussuunnitelmavuosien 2028–2029 valtionosuudet perustuvat VM:n syksyn 2026 kuntatalousohjelman painelaskelman tietoihin sekä kaupungin omaan arvioon. Vuoden 2029 valtionosuuden määrässä ei ole huomioitu valmistelussa olevaa esitystä perustoimeentulotuen rahoitukseen liittyvästä muutoksesta.

Rahoitustuotot ja -kulut, vuosikate, poistot, tilikauden tulos sekä ali-/ylijäämä

Rahoitustuotot ja – kulut ovat yhteensä noin -0,9 milj. euroa. Vuosikate muodostuu noin 5,5 milj. euroa positiiviseksi vuonna 2027, mutta ei riitä kattamaan noin 9,4 milj. euron poistoja. Kaupungin poistotaso pysyy melko vakaana taloussuunnitelmakaudella 2027–2029 vuosittaisen poistotason ollessa noin 9,3–9,4 milj. euroa. Vuosikate ei riitä kattamaan poistoja minään taloussuunnitelman vuotena.

Vuoden 2027 talousarvion tulos on noin -3,9 milj. euroa tappiollinen ja tuloksenkäsittelyerien (+0,6 milj. euroa) jälkeen noin -3,2 milj. euroa alijäämäinen. Taloussuunnitelmavuosina 2028–2029 tuloksen ennakoidaan paranevan hieman siitä huolimatta, että uimahallin valmistuminen ja käyttöönotto lisää kustannuksia noin 2,4 milj. eurolla vuodesta 2028 alkaen (tästä 0,7 milj. euron liikuntahallin osuus luvuissa jo 2027). Vuonna 2028 tulos on noin -2,9 milj. euroa tappiollinen ja vuonna 2029 tappion ennakoidaan pienenevän noin -2,4 milj. euroon. Tilinpäätössiirrot hieman pienentävät alijäämää, mutta näidenkin jälkeen taloussuunnitelmakaudella 2027–2029 alijäämää on kertymässä yhteensä -7,2 milj. euroa.

Investoinnit ja lainakannan kehitys

Sastamalan kaupungin nettoinvestoinnit ovat vuonna 2027 noin 7,4 milj. euroa ja koko suunnitelmakaudella 2027–2029 noin 27,5 milj. euroa. Kaupungin lainamäärän ennakoidaan olevan vuoden 2027 lopussa noin 51,1 milj. euroa (noin 2 200 euroa/asukas). Lainamäärän ennustetaan kasvavan hyvin maltillisesti suunnitelmakaudella ja olevan vuoden 2029 lopussa noin 55,2 milj. euroa. Vuoden 2029 lopussa kaupungin asukaskohtaisen lainamäärän arvioidaan olevan noin 2 430 euroa/asukas.

Konserniyhtiöt

Konserniyhtiöiden taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet on esitelty talousarviokirjassa kuntalain 110 §:n 2 momentin mukaisesti.

Talousarvion ensimmäinen käsittely

Kaupunginhallitukselle esitellään talousarvion valmisteluvaihe. Toimialajohtajat esittelevät kokouksessa toimialansa talousarviot (käyttötalousosat sekä toiminnalliset tavoitteet) ja niissä tapahtuvat keskeiset muutokset.

Talouden tasapainotus

Kaupungin talouden lähtötilanne on hyvä. Vuoden 2025 tilinpäätöksen mukaan kaupungilla on taseessaan ylijäämää noin 47,4 milj. euroa. Vuoden 2026 tilinpäätösennuste on niukasti tappiollinen ilman sote-kiinteistöjen yhtiöittämisestä saatuja satunnaisia tuottoja, mutta satunnaisten tuottojen kanssa tilinpäätösennuste on selvästi ylijäämäinen.

Asukaskohtaisen lainamäärän ennustetaan olevan noin 2 200 euroa vuoden 2027 lopussa (Suomen keskiarvo noin 3 500 euroa/asukas vuonna 2025). Sastamalan kaupungilla ei ole tällä hetkellä voimassa olevaa erillistä talouden tasapainotusohjelmaa. Talouden näkymät ovat kuitenkin heikentyneet selvästi. Taloussuunnitelmakauden 2027–2029 yhteenlaskettu tilikauden tulos on noin -9,1 milj. euroa tappiollinen.

Talousarviovuosi 2027 ja vuosien 2028–2029 taloussuunnitelmavuodet pitävät jo sisällään tasapainotustoimenpiteitä, joita esimerkiksi nykyinen sivistystoimen palveluverkko mahdollistaa. Taloussuunnitelmavuosien toimintakuluihin ei ole myöskään tehty erityistä inflaatiotarkastusta (pois lukien henkilöstökuluihin 2 % vuosittain). Mikäli muihin toimintakuluihin (pl. avustukset) olisi tehty korotukset 3,3 %:lla peruspalvelujen hintaindeksin ennakoidun kasvun mukaisesti (lähde: VM, kuntatalousohjelma syksy 2026), heikkenisi kaupungin tulos lisää vuonna 2028 noin -1,6 milj. eurolla ja vuonna 2029 noin -1,7 milj. eurolla. Tällöin yhteenlaskettu tulos olisi noin -12,5 milj. euroa tappiollinen vuosina 2027–2029.

Talouden tasapainotustyö käynnistetään alkuvuodesta 2027 siten, että talous saadaan tasapainoon viimeistään vuoteen 2030 mennessä. Kaupunginhallitus antaa toimialoille tarkemmat ohjeet talouden tasapainotustoimenpiteiden valmistelusta. Tavoitteena on, että valtuusto hyväksyy talouden tasapainotusohjelman vuosille 2028–2030 touko-kesäkuussa 2027. Taloutta tasapainotettaisiin vuosittain noin 1–1,5 milj. eurolla vuosina 2028–2030 siten, että talous olisi tasapainossa vuonna 2030.

Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2027–2029 on esityslistan liitteenä.

Toimivallan peruste kuntalaki 110 §, hallintosääntö 73 §

Valmistelija talousjohtaja Markus Jaakkola

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ottaa tiedoksi vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027–2029 taloussuunnitelman valmistelutilanteen sekä käy keskustelua jatkovalmistelusta.

Päätös

Asian käsittelyn aluksi puheenjohtaja ehdotti, että kaupunginhallitus aloittaa talousarvioehdotuksen käsittelyn, ja jatkaa talousarvioehdotuksen käsittelyä edelleen kokouksessaan 23.11.2026. Tämän ehdotuksen kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi.

Merkittiin, että

- kaupunginhallitus piti kokoustauon klo 16.40 - 16.45 ja klo 17.50 - 18.20.

- talous- ja hallintopäällikkö Kirsi Sinisalo ja tekninen johtaja Kimmo Toukoniemi poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Lisätietoja kaupunginjohtaja Jarkko Malmberg, puh. 040 641 6735

Liitteet

Liite 4 Talousarviokirja 2027-2029 kj esitys 16.11.2026

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 213, § 214, § 215, § 216, § 217, § 218, § 219, § 220, § 221, § 222

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.